

Sygn. akt II Ca 387/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 26 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janusz Roszewski (spr.)
Sędziowie:	SSO Barbara Mokras SSR del. Żaneta Cebula
Protokolant:	st. sekr. sąd. Jolanta Bąk

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2017r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K. (1), małoletniego A. K., R. K., M. K. (2)

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów R. K. i A. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie

z dnia 5 stycznia 2017r. sygn. akt I C 61/15

- 1) oddała obie apelacje;
- 2) zasądza od powoda R. K. na rzecz pozwanego (...) S.A w W. kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu połowy kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;
- 3) nie obciąża powodów R. K. oraz małoletniego A. K. kosztami procesu w pozostałym zakresie.

SSO Barbara Mokras SSO Janusz Roszewski SSR del. Żaneta Cebula

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kaliszu wyrokiem dnia 5 stycznia 2017 r. zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda R. K. kwotę 15.000 zł z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 5 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty (pkt III), oddalił powództwo tego powoda w pozostałej części oraz oddalił powództwo w stosunku do powoda A. K. o zapłatę kwoty 15.000 zł w całości (pkt IV) orzekła o kosztach procesu (pkt VII i VIII).

Apelację od wyroku wnieśli powód R. K. zaskarżając wyrok w części w zakresie niezasadzonej kwoty 15.000 złotych oraz powód A. K. w zakresie jego powództwa oddalonego w całości.

Wyrokowi w zaskarżonej części apelujący zrzucili naruszenie przepisów prawa procesowego art. 233 § 1 i art. 328§2 k.p.c. poprzez nieprawidłową ocenę zeznań świadków M. K. (2) i M. K. (1) oraz opinii psychologicznej, że powód A. K. nie doznał krzywdy na skutek śmierci brata, a także brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, co doprowadziło do zasądzenia na rzecz powoda R. K. zaniżonej sumy zadośćuczynienia za śmierć brata. Ponadto apelujący zarzucili naruszenie prawa materialnego art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. poprzez ich wykładnię polegającą na nieuwzględnieniu wszelkich przesłanek istotnych przy określaniu „sumy odpowiedniej” tytułem zadośćuczynienia i przyjęcie że powód A. K. nie poniósł krzywdy wskutek śmierci brata oraz oddalenie jego powództwa.

Podnosząc powyższe zarzuty apelujący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda R. K. dalszej kwoty zadośćuczynienia w wysokości 15.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1.12.2016r. do dnia do dnia zapłaty oraz zasądzenia na rzecz powoda A. K. kwoty 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia z wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5.04.2013r. do dnia do dnia zapłaty a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powodów, pozwany wniósł o oddalenie obu apelacji i zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego .

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda R. K., jak i apelacja powoda A. K., nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne i rozważania dokonane przez Sąd Rejonowy i uznaje je za własne. W takiej sytuacji gdy sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w pierwszej instancji i aprobuje dotychczasowe ustalenia, nie musi ich powtarzać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., II CSK 18/07, Lex nr 966804; orzeczenie Sadu Najwyższego z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 21172/37, Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z dnia 19 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2006 r., I CSK 147/05).

Sąd Rejonowy – wbrew zarzutom zawartym w apelacji - prawidłowo ustalił stan faktyczny. Przynajmniej Sąd I instancji wyraźnie wskazał dowody na których się oparł i przyczyny dla których innym dowodom odmówił wiarygodności. Dokonana przez Sąd ocena nie jest oceną dowolną i mieści się w granicach zastrzeżonej dla sądów swobodnej oceny dowodów. Przytoczone w apelacji argumenty uzasadniające zarzut w ramach art. 233§1 k.p.c. polegający na błędzie w zakresie przełożenia prawidłowej oceny dowodów na prawidłowość ustalenia świadczenia należnego powodowi R. K., jak brak przesłanek do uwzględnienia powództwa powoda A. K. jest niezrozumiały, bowiem wysokość odpowiedniej sumy zadośćuczynienia, jak i oddalenie powództwa, stanowi wynik subsumcji dokonanych ustaleń faktycznych do zastosowanej normy prawa materialnego, nie zaś odniesienie się do oceny zgromadzonych dowodów. Już tylko podważanie oceny wskazanych dowodów poprzez formułowanie na ich podstawie wniosków stanowiących podstawę do uwzględnienia powództwa powoda A. K., czyni podniesiony w tym zakresie zarzut apelacyjny jako chybiony, bowiem w istocie przytoczone argumenty wyczerpują zarzut naruszenia prawa materialnego. Podobnie należy ocenić zarzut naruszenia prawa procesowego naruszenia art. 233 §1 k.p.c. w stosunku do rozstrzygnięcia odnoszącego się do powództwa R. K..

W związku zatem z treścią zarzutów naruszenia prawa materialnego, zawartych w apelacji obu powodów, stwierdzić należy, co następuje.

Sąd Okręgowy podziela w całości dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę roszczenia powoda R. K. w ramach zastosowanego przepisu art.448 w zw. z art. 24 k.c.. W tym miejscu jeszcze raz należy podkreślić, że Sąd meriti ustalając wysokość odpowiedniego zadośćuczynienia wziął pod uwagę wszystkie istotne okoliczności takie jak rozmiar krzywdy, czas jej trwania oraz stopień nasilenia. Dodać należy, że wprawdzie okoliczności wypadku jak i istniejąca więź emocjonalna między powodem a jego bratem miała wpływ na sposób przeżywania jego śmierci, ze wszystkimi jej emocjonalnymi przejawami, lecz należy zważyć, iż na sposób przeżywania żałoby niewątpliwie wpływają takie szczególne okoliczności jak dojrzałość czy samodzielność w ocenie zdarzenia wynikająca m.in. z wieku, jaki miała osoba pokrzywdzona w chwili śmierci osoby bliskiej.

Z ustalonych w sprawie okoliczności bezspornie wynika, że wspólnota rodzina powoda R. K. z bratem nie wynikała ze szczególnych okoliczności. Dodać należy, że powód miała wówczas lat 6. Niewiele rozumiał z zaistniałego zdarzenia. Większe znaczenie miało dla niego przeżywanie żałoby przez pozostałych członków rodziny, a nie własne świadome przeżywanie doznanej osobistej krzywdy. Prawdłowo zatem Sąd Rejonowy ustalił, iż jego krzywda jest związana z odczuwaną atmosferą żałoby panującą w domu. Odpowiednią sumą zadośćuczynienia, kompensującą materialnie naruszenie jego dobra osobistego, jest kwota 15.000 zł. Ustalona przez Sąd I instancji kwota zadośćuczynienia jest odpowiednia także dlatego, że nie odbiega od kwot przyznawanych w porównywalnych sprawach przez sądy powszechne i dlatego nie można mówić, że jest rażąco nieodpowiednia. Tylko zaś w razie spełnienia tej ostatniej przesłanki interwencja Sądu Okręgowego jest zasadna.

Odnosząc się do oceny roszczenia A. K. to niezasadne jest podważanie oceny dokonanej przez Sąd I instancji. Sąd Okręgowy

w całości akceptuje wywody zawarte w uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia

i przyjmuje je za własne. Dodać jedynie należy, że nie budzi wątpliwości, że w wieku powoda, który w chwili zdarzenia miał zaledwie 3 lata, nie można nawet mówić o rozumieniu zaistniałego zdarzenia, czy nawet zauważeniu panującej żałoby, a tym bardziej o jakimkolwiek stopniu świadomego jej przeżywania po nagłej utracie najbliższego członka rodziny, bowiem tylko wtedy dochodzi do powstania krzywdy moralnej podlegających kompensacji przez zasądzenie odpowiedniej sumy zadośćuczynienia.

Z tych powodów zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy prawa materialnego jest chybiony.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało, zgodnie z art. 385 k.p.c., orzec jak w sentencji.

O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 oraz na podstawie art. 102 k.p.c. uznając sytuację powodów za szczególną, uzasadniającą obciążenie powoda R. K. jedynie w połowie kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym oraz odstąpienie od obciążenia kosztami procesu małoletniego powoda A. K..

Barbara Mokras Janusz Roszewski Żaneta Cebula